

REGISTRIPÕHISE RAHVA JA ELURUUMIDE LOENDUSE TARBIJAKÜSITLUS

Ene-Margit Tiit
Statistikaamet

Kellele ja milleks on rahvaloendust tarvis? Missuguseid rahvaloenduse tulemusi on seni kõige aktiivsemalt kasutatud? Mida oleks tarvis veel teada – kas lisada näitajaid olemasolevatest registritest või inimestelt otse küsida? Nendele küsimustele vastuse saamiseks korraldati 2016. aasta kevadel registripõhise rahva ja eluruumide loenduse ehk REGREL-i tarbijaküsitlus.

Küsitluse eesmärk ja korraldus

Eestis on kavandatud teha järgmine, 2020/2021. aasta rahvaloendus registripõhiselt, ilma loendatavaid küsitlemata. Ettevalmistusi selleks on tehtud juba 2010. aastast alates, kui selgus, et Eesti registrete olukord ei võimalda 2011. aasta rahva ja eluruumide loendust üksnes registrete andmetele tuginedes korraldada.

Et igasugune andmete kogumine, uurimine ja statistiline analüüs teenib olulisel määral tarbijate huve, otsustati korraldada REGREL-i andmestiku potentsiaalsete tarbijate seas küsitlus, selgitamaks nende ootusi ja soove. Et jätta loenduse ettevalmistustöös tarbijate soovide arvestamiseks piisavalt aega, korraldati küsitlus juba 2016. aasta kevadel, kui loenduse tegeliku toimumiseni jäi veel rida aastaid. Küsitlusest kutsuti osa võtma teadlasi ja õppejõude, kohaliku omavalitsuse töötajaid, seadusandjaid ja ajakirjanikke. Küsitlus toimus 19. aprillist 2. maini internetiküsitlusena.

Küsitlusele vastas 231 isikut. Nendest 123 (53%) väljendas oma isiklikke ja 108 (47%) asutuse seisukohti. Vastanute seas oli kõige rohkem analüütikuid või teadureid (29%), keskastme juhte (22%) ja spetsialiste (21%); tippjuhte oli vastanute seas 12%. Ministeeriumi või muu riigiasutuse esindajaid oli 43%, haridus- ja teadusasutusi esindas 24% ja maavalitsusi ning kohalikke omavalitsusi 21% vastanutest. Vastajate seas olid naised väikeses ülekaalus (61%).

Küsitluslehe sissejuhatavas osas selgitati registripõhise loenduse korraldamise põhimõtteid ning teavitati vastajaid sellest, et registripõhise loenduse korral ei ole võimalik loendatavatele küsimusi esitada. Virtuaalsesse küsimustikku saab lisada ainult selliseid küsimusi, mille kohta on riigis olemas register, millest saab võtta vajalikku (piisava kvaliteediga) teavet.

Tarbijauuringu ankeedi sisulised küsimused olid esitatud plokina. Kõigepealt loetleti kõik REGREL-i ankeeti kavandatud teemad (Eurostati kohustuslikud väljundtunnused) ja paluti igal vastajal märkida, kas ta on vastavat teavet oma senises tegevuses kasutanud. Kohe küsiti ka seda, kas vastaja arvates tuleks loendusel käsitleda rohkem küsimusi, samuti taheti selgust saada, missuguse tihedusega tuleks vastaja arvates edaspidi rahvaloendusi korraldada.

Järgmine küsimusteplokk käsitles rahva ja eluruumide loenduse (REL) andmetest saadud teabe rakendamist. Loetleti rida tegevusi ja küsiti, kas vastaja on loendusandmeid nendeks tegevusteks kasutanud.

Kõige huvitavamad teavet pakkusid küsitluse korraldajatele vastused avatud küsimusele „Kas Te leiate, et eeloleva registripõhise rahvaloenduse käigus tuleks veel mõnda tunnust mõõta? Kui Te nii arvate, siis palun märkige see tunnus ja allikas (register), kust selle tunnuse kohta on võimalik saada andmeid kõigi Eesti elanike/leibkondade jaoks“.

Kuigi ainult 18% kõigist vastanutest (s.o 40 inimest) arvas, et loendusel võiks käsitleda rohkem teemasid, kui hõlmavad ankeedis esitatud rahvusvaheliselt kohustuslikud väljundtunnused, oli ettepanekute loetelu üpris pikk ja mitmekesine.

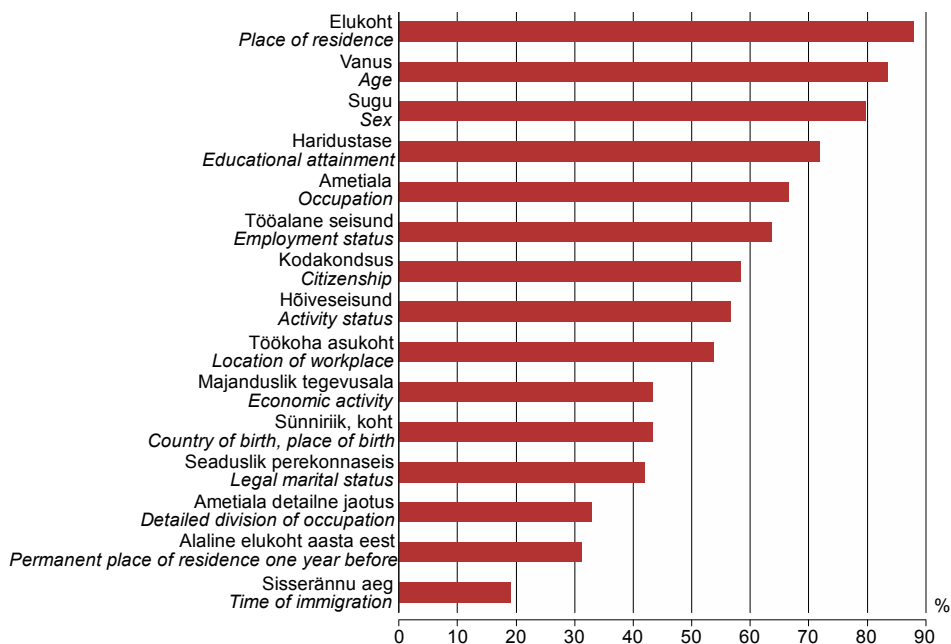
Tarbijaküsitluse käigus selgitati välja ka mõningaid asjaolusid, mis otseselt REGRELi ei puudutanud. Nimelt küsiti Statistikaameti väljundite kasutatavuse kohta ja sooviti nende muutmise ja täiendamise ettepanekuid.

Loendusandmete varasema kasutamise kogemus

Valdav enamik vastanutest oli varem oma tegevuses loendusandmeid kasutanud. Kõige aktiivsemalt oli kasutatud isikuandmeid – neid ei olnud kasutanud ainult 5% vastajatest (joonis 1). Mõnevõrra vähem olid huvi pakkunud leibkondade andmed (neid ei olnud üldse kasutanud 33% vastanutest) ja andmed eluuumide kohta (37% vastanutest ei olnud kasutanud).

Joonis 1. Rahvaloenduse isikuandmete varasem kasutamine tarbijaküsitlusele vastanute seas

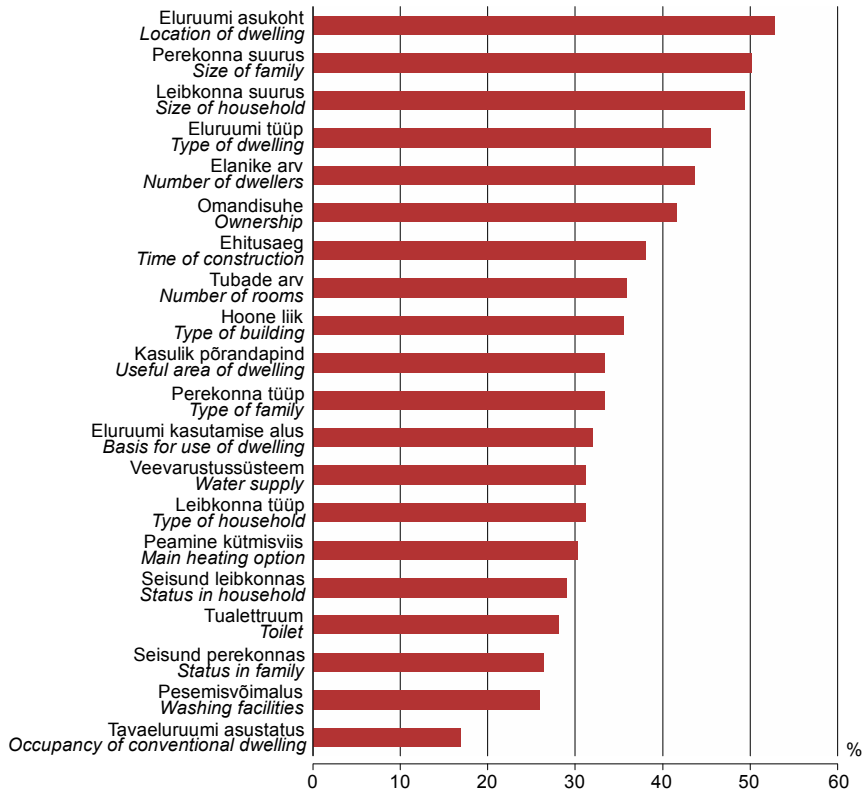
Figure 1. Previous use of personal data from the population census among the respondents of the user survey

Küsitati veel paar isikuandmeid täpsustavat küsimust, mis hõlmasid tunnuseid, mille kohta adekvaatse teabe saamine küsitlusetkel oli kõige problemaatilisem. Need puudutasid ametialade detailset liigitust ja töökoha täpset asukohta. Seda teavet pidas vajalikuks vastavalt 54% ja 64% vastanutest, kuigi neid, kes olid neid tunnuseid seni kasutanud, oli mõnevõrra vähem. Jooniselt 1 on näha, et tarbijate jaoks on kõige olulisem teada loendatavate elukohta, sugu ja vanust. Sellele järgneb haridustase, mis huvitas ligemale kolmveerandit vastajatest. Seevastu rändega seotud küsimuste – sisserännu aeg, eelmine elukoht, sünniriik – vastu oli huvi seni olnud märksa jahedam.

Joonis 2. Rahvaloenduse eluruumi- ja leibkonnaandmete kasutamine tarbijaküsitlusele vastanute seas

Figure 2. Use of dwelling and household data from the population census among the respondents of the user survey

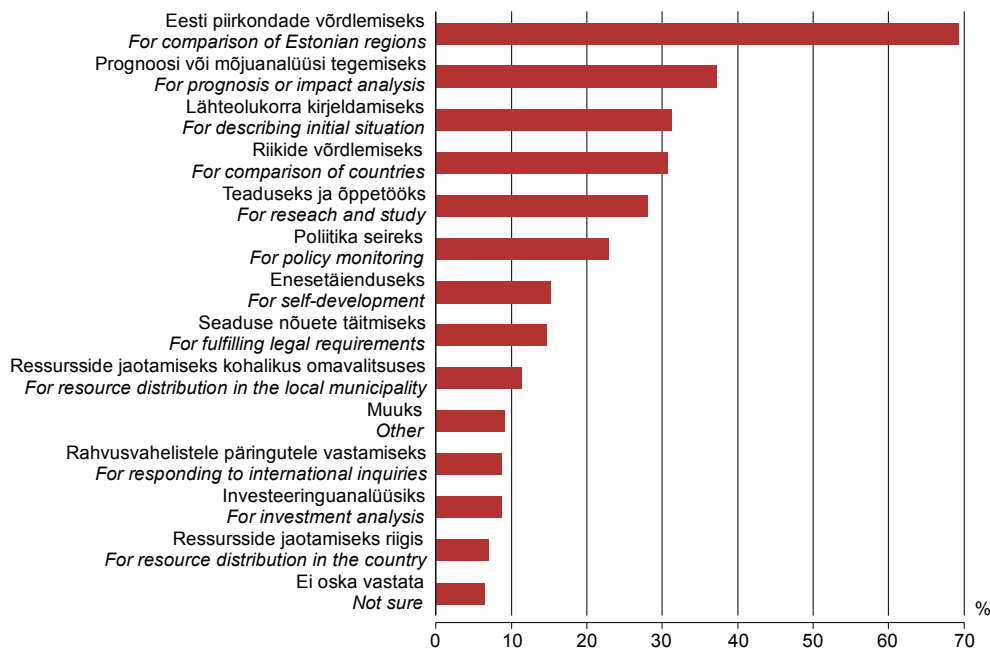
Üldiselt oli eluruumi ja leibkonnaga seotud infot siiani mõnevõrra vähem kasutatud kui isikuandmeid. Eluruumi puhul oli kõige enam huvi pakkunud selle asukoht ja tüüp, leibkonna-perekonna tunnustest oli tarbijaid enim huvitanud leibkonna ja perekonna suurus. Suhteliselt vähem oli seni oma tegevustes kasutatud andmeid eluruumi asustatuse, samuti isiku seisundi kohta leibkonnas ja perekonnas (joonis 2). Isikutunnuste vastu oli tarbijate senine huvi olnud märksa suurem: viitteist isikutunnust oli kasutanud keskmiselt 56% vastanuist, seitset leibkonna- ja kolmeteist eluruumitunnust kumbagi keskmiselt 36% vastanutest.

Loendusandmete kasutamise eesmärk

Et selgitada loendusandmete kasutamise eesmärke, oli ankeedis esitatud võimalike eesmärkide loetelu, kusjuures vastajatel ei olnud kohustust piirduda üheainsa eesmärgi väljavalimisega.

Keskmiselt märkis iga eesmärki pisut üle viiendiku vastajatest (21%) ja iga vastaja valis välja keskmiselt kolm eesmärki. Ülekaalukalt populaarseim neist oli Eesti piirkondade võrdlemine. Vastajaid, kes ei osanud etteantud loetelus eesmärki määratleda, oli 6%.

Joonis 3. Loendusandmete senise kasutamise eesmärk tarbijaküsitlustele vastanute seas
Figure 3. The purpose of previous use of census data among the respondents of the user survey

Ettepanekud REGREL-i meeskonnale

Täiendavaid ettepanekuid esitas 42 vastajat, s.o 18% kõigist vastajatest. Vastuseid oli kokku 53, kuid osa neist sisaldas mitut ettepanekut. Paistis silma vastajate üldiselt suur toetus rahvaloenduse tegijatele ja kõrge hinnang loendusandmetele, kuid seejuures ka ülisuur usk loenduse korraldajate võimesse kõikvõimalikke andmeid hankida. Erinevate vastajarühmade hoiakuid iseloomustasid kolm üldist ettepanekut või tõdemust:

- tuleks lisada neid tunnuseid, mida riiklikud andmebaasid võimaldavad (nt sissetulek, tervise andmed, rändeinfo, perekonnaseis ja lapsed, haridus jm);
- rohkem tuleks otsida võimalusi erastruktuuride andmete kasutamiseks, et saada operatiivsemat teavet protsesside kulgemise kohta ja sellest tulenevalt ka otsuseid kujundada;
- teatud valdkondade kohta ei ole registripõhise rahvaloenduse käigus võimalik andmeid saada.

Esimese ettepaneku autor esindab seda vastajaterühma, kes on registripõhise statistika, sh registripõhise loenduse ideoloogiat mõistnud ja selle omaks võtnud. Teine seisukoht esindab innovaatilisi tarbijaid, kes näevad uusi, kuigi praegu pigem hüpoteetilisi loendusandmete saamise võimalusi. Kolmas tarbijaterühm esindab traditsioonilise loenduse pooldajaid, kes arvavad, et registripõhine loendus ei ole praegu Eestis võimalik ning seda tuleks küsitlusega täiendada, st pöörduda tagasi kombineeritud loenduse juurde. Alljärgnevalt ülevaade kõigist olulistest teemadest, mida tarbijad soovitasid loendusel käsitleda.

Täiendavad teemad

Tervis ja töövõime

Tervisega seotud teemasid soovis loenduse väljundis näha kaheksa vastajat, st viiendik neist, kes lisateemasid taotlesid (3% kõigist vastanuist). Suurema osa soovitud teabest leiab põhimõtteliselt registritest, kuid on ka näitajaid, mida õnnestub koguda vaid küsitlusel (nt tervise enesehinnang, mida üks vastaja oluliseks pidas). Et Eestis on e-tervise näol rajamisel suurejooneline tervise infosüsteem, mis sisaldab kahtlemata märksa täpsemat teavet kui on ütluspõhine, siis tõenäoliselt on lähitulevikus kõigil isikutel, kellel on sellise teabe järgi põhjendatud vajadus, võimalik seda infot kasutada.

Töökoha aadress, töökoha kaugus elukohast

Töökoha paiknemisega (töökoha ja elukoha vahelise kauguse ja sõiduvõimalustega) seotud tunnuseid pidas vajalikuks lisada või täiendada seitse vastajat. Nähtavasti on see regionaalpoliitika seisukohast oluline teema. Selle tunnuse registreerimiseks on REGREL-i meeskond teinud olulisi pingutusi ja praegu on tõenäoline, et loenduse väljund sisaldab töökoha asukohta asula täpsusega, nagu tarbijad seda soovivad.

Emakeel ja/või rahvus

Neid tunnuseid (või vähemalt ühte neist) pidas oluliseks kuus vastajat (15% neist, kes esitasid lisaosove). Emakeele kõrval peeti vajalikuks ka võõrkeelte ja eesti keele oskust. Tegemist ei ole Eurostati kohustuslike väljundtunnustega, kuid arvestades Eesti loenduste pikaajalist traditsiooni, on kavas lisada järgmise loenduse väljundtunnuste hulka nii rahvus kui ka emakeel, kusjuures vastava teabe alus saadakse põhiliselt rahvastikuregistrist, kuid seda täiendatakse veel mitme muu allika abil. Vastavad eeskirjad on välja töötatud. Üldisemalt ei ole võõrkeeleoskust, ka mitte eesti keele oskust võõrkeelena, kavas loenduse väljundisse lisada.

Sissetulek

Kuus isikut (15%) soovis rahvaloenduse väljundtunnuste hulka saada ka sissetuleku andmeid (niihästi isiku kui ka leibkonna kohta). Selleks soovitati Eesti Maksu- ja Tolliameti (EMTA) andmete kasutamist. Kuna traditsiooniliselt ei ole sissetulek loendusel kogutav teave (ei ole Eestis varem kogutud ja ka rahvusvahelised reeglid ei soovita seda teha), siis pole lähitulevikus kavas sissetuleku andmeid loenduseandmete hulka lisada.

(Lisa)oskused

Selle valdkonna kohta soovis täiendavat teavet saada samuti kuus inimest, kusjuures soovid olid üsna erinevad. Kõige rohkem arvati, et oleks tarvis teada inimeste interneti (jt nutiseadmete) kasutamise oskust, kusjuures selle kohta soovitati andmeid hankida telefonioperaatoritelt. Veel pakkus vastajatele huvi spordiregister, kuid ka juhiloa olemasolu, keelteoskus, andmed lõpetatud kooli ja omandatud eriala kohta. Viimase teema kohta loodeti saada teavet hariduse infosüsteemist, kuid kuna see on töötanud alla 20 aasta, saab sealt teavet ainult noorema põlvkonna kohta. Ilmselt ei ole lähiajal kavas loenduse väljundit nende andmetega täiendada, kuid arvutioskuse kohta on huvilistel võimalik teavet saada uuringutest.

Eluruumide kvaliteet ja võimalused

Kuus vastajat, kes sellele rubriigile tähelepanu pöörasid, tõstasid mitmesuguseid teemasid alates viimasest remondist ja võimalikust Kredexi toetusest sellele, üüri suurusest, jäätmete sorteerimise võimalusest, tubade ja elanike arvu vahekorra, korterite vahetamisest elukaare jooksul ja lõpetades eluruumide jagamisega üürisäästu eesmärgil. Esitatud küsimuste seas on neid, millele juba praegu leiab vastuse loenduse väljundist (nt eluruumi pinna ja elanike arvu vahekord), kuid ka selliseid, mis praegu kindlasti loenduse väljundite hulka ei kuulu (jäätmekorraldus).

Elukohta (õige) address

Neli vastajat – kümnendik neist, kes esitasid lisasoove – muretsesid isikute õige elukohta ja rahvastikuregistris registreeritud aadressi erinevuse pärast. Kõige radikaalsem vastaja sidus selle tunnusega koguni loenduse õnnestumise: „Kui kasutada registri elukohtaandmeid, siis on rahvastiku paiknemise ning leibkondade-perekondade info sisuliselt kasutamiskõlbmatu ja loendus tuleb läbikukkunuks tunnistada.“ Probleem on siin selles, et ligikaudu viiendik Eesti elanikest ei ole oma elukohta rahvastikuregistris õigesti registreerinud. Seda probleemi ei saa aga lahendada loenduse kaudu, sest rahvastikuregistri aadressid on üldkasutatavad ja nende muutmiseks ei ole loenduse korraldajatel võimalusi.

Lisandus veel rida üksikettepanekuid, mis pakuvad küll huvi, kuid mille realiseerimine (registripõhise) loenduse käigus on ebarealistlik, näiteks loendada välismaal elavaid eestlasi, selgitada eestlaste religioosset kuuluvust, võtta arvesse sisserändajate välismaal sündinud laste arvu jne. Tulevikus võib aga arvesse tulla ettepanek registreerida isiku teine elukoht, kui see on tal olemas.

Loenduste sageduse suurendamisesse suhtus enamik vastajaid pigem eitavalt, vaid 38% vastanutest arvas, et loendusi võiks korraldada viieaastase perioodiga, veelgi tihedamat loenduste korraldamist toetas vaid 5% vastanutest.

Üldised ettepanekud

Tehti ettepanekuid selle kohta, kuidas andmete allalaadimine ja analüüsimine tarbijatele (veel) lihtsamaks muuta, sooviti, et tarbijatel oleks võimalus kasutada algandmeid oma vajadustele vastavate risttabelite moodustamiseks ja Statistikaameti andmestike sidumise võimalust teiste registrite andmetega.

Täiendavalt sooviti teavet palgaandmete, sotsiaal- ja tervishoiu valdkonda kajastava statistika, jäätmekäitluse, inimeste töö- ja õpirände ning üldise ruumilise mobiilsuse kohta. Kaardirakendustesse sooviti rohkem baastunnuseid. Huvituti ka igasugusest teabest suurandmete kohta.

Kokkuvõttes tuleb tõdeda, et rahvaloenduste väljundeid teabeallikana hindasid tarbijad väga kõrgelt, korduvalt kasutati väljendit „see on ainus usaldusväärne infoallikas mind huvitava küsimuse kohta“. Teiselt poolt oli aga näha tarbijate sinisilmsust ja optimismi täiendavate infoallikate (nt erastruktuuride andmed) ja meetodikate (registrite kombineerimine küsitlusega) soovitamisel, mis puhul loodetava tulemuse saavutamine nõuaks ebamõistlikult suurt ressursi ja mille tulemuslikkus oleks kõigest hoolimata küsitav.

USER SURVEY OF THE REGISTER-BASED POPULATION AND HOUSING CENSUS (REGREL)

Ene-Margit Tiit
Statistikaamet

Who needs censuses and why? Which census results have been most actively used so far? What other information would be needed – either from existing registers or by asking people directly? The user survey of the register-based population and housing census (REGREL) was organised in the spring of 2016 to answer these questions.

Goal and organisation of the survey

Estonia plans to organise the next population census of 2020/2021 as a register-based census, without interviewing the persons covered by the census. Preparations for this have been made since 2010 when it became clear that the situation of Estonia's registers does not allow organising the population and housing census of 2011 based only on register data.

As serving the interests of users is an important purpose of any data collection, surveying and statistical analyses, it was decided to conduct a survey among the potential users of REGREL to identify their expectations and wishes. The survey was organised in the spring of 2016, when there were still several years until the next census, in order to leave sufficient time for taking the user needs into account when preparing for the census. Researchers and university teaching staff, local government representatives, legislators and journalists were invited to participate in the survey. The survey was conducted online from April 19 to May 2.

The survey had 231 respondents. Of them, 123 (53%) expressed their personal opinions and 108 (47%) the opinions of their institution. The largest groups among the respondents included analysts or researchers (29%), middle managers (22%) and specialists (21%); 12% of the respondents were top managers. 43% of the respondents represented ministries or other public authorities, 24% represented education and research institutions, and 21% represented county or local governments. The majority of the respondents were women (61%).

The introductory section of the survey sheet explained the principles of organising a register-based census and notified the respondents that questions cannot be posed directly to the persons covered by the census. The virtual questionnaire can only include questions for which there is a state register from where necessary information (of sufficient quality) can be extracted.

The substantive questions of the user survey were presented in several blocks. At first, the survey sheet listed all subject areas envisaged for the REGREL questionnaire (EUROSTAT's mandatory indicators), and all respondents were asked to report whether they had used the respective information in their past activities. The respondents were then asked whether more questions were needed in the census and what would be the appropriate interval of censuses in the future.

The next block of questions pertained to applications of the information obtained from the data of the Population and Housing Census (PHC). The survey sheet listed a number of activities and the respondents had to state whether they had used census data for those activities.

The most interesting information was obtained from the answers to the open question – Do you believe that some other characteristics should be measured in the upcoming register-based census? If so, please enter this characteristic and the source (register) that could provide the respective data for all Estonian residents/households.

Even though only 18% of all respondents (40 persons) believed that the census could cover more subject areas than the mandatory international output indicators listed on the survey sheet, their responses resulted in a fairly long and diverse list of suggestions.

The user survey also clarified some aspects that were not directly relevant for REGREL, namely the use of outputs of Statistics Estonia and proposals for modifying and supplementing these.

Experience with previous use of census data

The majority of the respondents had previously used census data in their activities. Personal data was the most actively used data category – only 5% of the respondents had not used this data (Figure 1, p. 99). The level of interest was somewhat lower with regard to information about households (33% of the respondents had not used this data) and about dwellings (not used by 37% of the respondents).

The respondents also asked a few specifying questions with regards to personal data, including characteristics for which obtaining adequate information was the most problematic at the time of the survey. These pertained to a detailed breakdown of professions and the precise location of workplaces. This information was considered important by 54% and 64% of the respondents, respectively, even though the previous use of these characteristics had been somewhat lower. Figure 1 (p. 99) shows that place of residence, sex and age were the most important categories of data for the users. These were followed by educational attainment, which was of interest to nearly one third of the respondents. However, the level of interest had been much lower with regard to migration data – time of immigration, previous place of residence and country of birth.

In general, information about dwellings and households had been used slightly less in the past compared to personal data. With regard to dwellings, the characteristics that were of most interest included the location and type of dwelling, while the size of household or family was the most popular household/family characteristic. The occupancy of dwellings and the status of a person in household and family were the characteristics with relatively lower level of use (Figure 2, p. 100). Users had been much more interested in personal data – the fifteen personal characteristics had been used, on average, by 56% of the respondents, while both the seven household characteristics and the thirteen dwelling characteristics had been used by 36% of the respondents.

Purpose of the use of census data

In order to identify the purposes of the use of census data, the survey included a list of potential purposes and the respondents could mark more than one purpose.

On average, each purpose was marked by slightly more than one fifth of the respondents (21%) and each respondent selected three purposes. Comparison of Estonian regions was clearly the most popular purpose. 6% of the respondents could not find a suitable purpose in the list provided. (Figure 3, p. 101)

Suggestions for the REGREL team

Suggestions were made by 42 persons, i.e. 18% of all respondents. The number of responses was 53, but some of them included several suggestions. It was noticeable that the respondents were generally very supportive of the organisers of the census and regarded the quality of census data highly, while also having a very strong faith in the organisers' ability to obtain all types of data. The opinions of different groups of respondents were characterised by three general suggestions or observations:

- Add characteristics that can be extracted from administrative databases (e.g. income, health data, migration information, marital status and children, education, etc.).
- Find more opportunities for using the data of private structures, in order to obtain up-to-date data on current processes, which could be used in decision-making.
- Data on certain fields cannot be obtained in a register-based census.

The author of the first suggestion represents the group of respondents that has understood and accepted the ideology of register-based statistics, including register-based censuses. The second

position is typical for innovative users, who can envisage novel ways of collecting census data, even though these are rather hypothetical at this time. The third group of users represents the supporters of the traditional census who believe that a fully register-based census is currently not possible in Estonia, and it should be supplemented with interviews, i.e. a return to the combined census. Next there is an overview of all the important subject areas that should be covered in the census in the opinion of users.

Additional subject areas

Health and work ability

Eight respondents, i.e. one fifth of those who suggested additional subject areas (3% of all respondents), would like to see health-related information in the census output. In principle, most of the requested information can be extracted from registers, but there are also indicators that can only be collected in a survey (e.g. self-reported health assessment, which was considered important by one respondent). As Estonia is currently building a comprehensive health information system in the form of eHealth services, which will obviously contain more accurate data than self-reported information, all persons with a justified need for this information will probably be able to use this.

Workplace address, distance between workplace and place of residence

Seven respondents believed that characteristics associated with the location of workplace (distance between workplace and place of residence and commuting opportunities) should be added or specified. Evidently, it is an important subject area for regional policy. The REGREL team has made significant efforts to register this characteristic, and it is now likely that the census output will include workplace data with the location of the settlement specified, as requested by users.

Native language and/or ethnicity

These characteristics (or at least one of them) were considered important by six respondents (15% of those who made additional requests). In addition to native language, information on foreign language skills and proficiency in Estonian was considered important. These are not Eurostat's mandatory output indicators, but considering the long tradition of Estonian censuses, the plan is to include information on ethnicity and native language to the output indicators of the next census. The population register will be the main source of this data, but it will be supplemented from several other sources. The respective rules have been developed. There are no plans to include general foreign language skills (incl. Estonian as a foreign language) in the census output.

Income

Six persons (15%) would like to see income data (for persons and households) among the output characteristics of the census. They suggested using the data of the Tax and Customs Board for this purpose. As income information is traditionally not collected in censuses (it has not been done in Estonia and it is not encouraged in international rules), there are no plans to include this information in the census data in the near future.

(Extra) skills

Again, six persons would like to receive additional information about this area, but their needs were quite diverse. The most popular request concerned information about people's Internet (smart device, etc.) use skills, and it was suggested to collect this information from telephone network operators. The other areas of interest to the respondents included a sports register, driver's licence ownership, language skills, completed school and acquired specialisation.

The hope was that the information on the latter could be obtained from the education information system, but as this system has been functioning for less than 20 years, it can only provide data about the younger generation. It is likely that the census output will not be supplemented with this data in the near future, but those interested can find additional information on computer skills from various surveys.

Quality and features of dwellings

The six respondents who were interested in this rubric, suggested various topics, including the time of last renovation and possible renovation support from Kredex, the amount of rent, waste sorting opportunities, the ratio of the number of rooms to the number of occupants, switching of apartments in the course of a lifespan, and sharing of dwellings to save on rent. Some of these are already included in the census output (e.g. the ratio of dwelling area to the number of occupants), while some (waste management) are definitely excluded from the current census outputs.

(Correct) address of the place of residence

Four respondents – a tenth of those with additional requests – were concerned about the difference between persons' actual place of residence and the address in the population register. The most radical respondent even believed that the success of the census depends on this characteristic – “When residence data from the register is used, the information on the geographic distribution of the population and on households/families would be essentially unusable and the census would be a failure.” The problem stems from the fact that nearly one fifth of Estonian residents have not registered their actual place of residence in the population register. However, this problem cannot be resolved with a census, because the population register addresses are generally used and cannot be corrected by the organisers of the census.

There was also a number of single suggestions, which are admittedly interesting but cannot be realistically implemented in a (register-based) census; for instance, enumerating Estonians living abroad, identifying religious affiliation of Estonians, recording the number of immigrant children born abroad, etc. However, the suggestion to register a second place of residence, if any, can be considered in the future.

Most respondents had a negative opinion about reducing the interval between censuses, with 38% of the respondents believing that censuses should be conducted with an interval of 5 years and only 5% of the respondents supporting an even shorter interval.

General suggestions

This category included suggestions on how to (further) simplify data downloads and analyses for the users, on having the opportunity to access source data for compiling customised cross-tables, and on linking the databases of Statistics Estonia with other registers.

The respondents would like to receive additional information on wages, statistics of the social and health care field, waste management, work- and study-related migration and general spatial mobility. They would like to see more basic characteristics in map applications. They were also interested in any information concerning big data.

In conclusion, it should be noted that users were very appreciative of the census outputs as a source of information; many of them said that it is the only reliable source of information on the issue of interest. However, the suggestions of information sources (such as private structures) and methodologies (combining registers with interviews) revealed a level of naivety and optimism of the users, as realizing these expectations would require an unreasonable amount of resources, while their effectiveness would still be questionable.